

Matka maailman ympäri neljässä päivässä:

Afrikka

Minttu Mäntylä, Inna Syrjä, Essi Tiihonen & Pinja Ängeslevä

Päivän tarkoituksena on tutustua Afrikan kulttuuriin toiminnallisten ja oppiaineita integroivien (liikunta, musiikki, käsityö, ympäristöoppi, äidinkieli) harjoitteiden kautta. Laaja-alaisina tavoitteina on painotettu kulttuurista osaamista, vuorovaikutusta ja ilmaisua (L2) sekä osallistumista, vaikuttamista ja kestävän tulevaisuuden rakentamista (L7). Päivän aikana tutustutaan Pohjois-, Keski- ja Etelä-Afrikkaan. Pohjois-Afrikassa keskitytään kehonhallintaan, Keski-Afrikassa musiikkiliikuntaan ja Etelä-Afrikassa lasten vapaa-aikaan pelien ja leikkien kautta. Päivän aikana oppilaat täyttävät arviointipassia, jonka löydätte materiaaleista. Antoisaa matkaa!

1 Oppitunti: Pohjois-Afrikka

Kasvatus- ja oppimistavoitteet

Ensimmäisen oppitunnin tavoitteena on johdatella oppilaita päivän teemaan (Afrikka), ympäristöstä ja Egyptistä oppien sekä kehonhallintaa harjoittaen. Liikunnallisen osuuden tavoitteena on kannustaa oppilasta havainnoimaan ja hallitsemaan omaa kehoaan, sekä kartuttamaan myönteisiä kokemuksia liikunnasta. Harjoituksen kautta ohjataan oppilasta ilmaisemaan itseään rohkeasti. (POPS 2014.)

Materiaalit

- Postikortti (löytyy oppaasta)
- Tarina Egyptistä (ks. alemppaa)

Opetuksen kulku

1. **(Pohjois-)Afrikkaan matkustaminen:** Päivä aloitetaan tutkimalla maskotin lähettämää postikorttia. Kortin avulla selviää, että tämän päivän kohtemaa on Afrikka. Katsotaan oppilaiden kanssa kartasta, missä on Afrikka. Etsitään kartasta Pohjois-Afrikka ja Egypti, sillä se on tämän ensimmäisen oppitunnin matkakohde.
2. **Egyptiin tutustuminen:** Katsotaan kuvia (esim. Google earth) ja tutustutaan Egyptiin. Opettaja voi kertoa lyhyesti Egyptistä tai antaa oppilaiden itse etsiä tietoa. Esille tuotavia asioita voi olla esimerkiksi: pääkaupunki, luonto, kieli ja muinainen egypti (mm. pyramidit, faaraot, sfinksit).
3. **Kehonhallintaa tarinan avulla:** Opettaja lukee rauhallisesti alla olevan tarinan. Oppilaiden tehtävänä on liikkua tarinaan sopivalla tavalla (esimerkiksi tummennetuissa kohdissa). Opettajan kannattaa ohjeistaa oppilaita liikkumaan mahdollisimman isoeleisesti ja korostaa, ettei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä liikkeitä – jokainen saa ilmaista itseään siten, miten haluaa. Tehtävän ihanteellisin toteutuspaikka on ulkona tai liikuntasalissa, jotta olisi tilaa liikkua. Tarvittaessa voidaan toteuttaa myös luokassa.

*“Olette lentäneet eilen Pohjois-Afrikkaan ja löydätte itsenne Egyptistä. Aamu alkaa sarastaa ja **oiotte jäseniänne** teltan lattialla. **Tunnet allasi Afrikan pehmeän hiekan.** Aurinko alkaa nousta pikkuhiljaa ja **lämpö polttelee raajojasi.** Alat pikkuhiljaa **heräillä ja kömpiä omaan tahtiin teltasta ulos.** **Avaat teltan suuaukon ja näet kuinka kameleita kävelee teltan ohitse.** Kamelit liikkuvat mielestäsi hauskaasti ja **haluat kokeilla niiden kävelytyyliä.***

Nouse ylös ja mahasi alkaa kurnia, ja keräät palmuista kookoksia. Rikot kookoksen hakkaamalla sitä kiveen. Kookos aukeaa ja juot kookosmaidon. Pakkaat reppusi ja lähdet kävelylle.** Kaukana hämmöittää suuri patsas: se on **sfinks-kissa. Jatkat matkaasi. Kävellessäsi ympäriinsä, vastaasi tulee muitakin tutkimusmatkailijoita. Olet niin innoissasi egyptiläisistä patsaista, joten riemuissasi päätät näyttää jokaiselle vastaantulijalle uuden patsaan.

Näet kaukana kolmion muotoisia rakennelmia. Tajuat niiden olevan pyramideja. Näet joka puolella pyramideja ja juokset niitä kohti. Päätät rakentaa yksin tai yhdessä pyramidin.

(Jostain kaukaa alkaa kuulua rummutusta. Lähdet seuraamaan rumpujen ääntä.)”

Eriyttäminen

Kehonhallintatehtävässä tarinan voi lukea myös sellainen oppilas, joka ei jostain syystä pysty liikkumaan. Tehtävä itsessään antaa oppilaille mahdollisuuden toimia taitotasoiheen sopivalla tavalla.

Arviointi

- Aktiivinen työskentely
- Itseilmaisu
- Arviointipassin täyttäminen

2 Oppitunti: Keski-Afrikka

Commented [1]: Mää voin kirjottaa tän osion:)

Kasvatus- ja oppimistavoitteet

Tavoitteena on tutustua afrikkalaiseen kulttuuriin musiikin ja tanssin kautta. Tunnin tarkoituksena on tuottaa oppilaille myönteisiä kokemuksia yhteisöllisestä liikunnasta. Yhteisen tanssin avulla havainnoidaan oman kehon ja ympäristön toimintaa. Tunnin tavoitteena on ilmaista musiikkia kehollisesti. Jos tunnille päätetään toteuttaa musiikkia itse oppilaiden kanssa, tunnilla saavutetaan myös tavoitteita yhteismusisoinnista. (POPS 2014.)

Tavoitteena on heittäytyä tanssiin mukaan ja olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa musiikin sekä tanssin kautta. Oppilaille tulee korostaa sitä, ettei tunnin tarkoituksena tanssin osalta ole puhtaiden liikesarjojen teko, vaan afrikkalaisen rytmin kuuntelu ja musiikin sekä itsensä ilmaisu.

Materiaalit

Tanssiosuutta varten tarvitaan äänentoistolaitteet musiikin kuunteluun. Jos oppilaiden kanssa halutaan itse tuottaa musiikkia tanssia varten, oppilaiden kanssa voidaan soittaa esimerkiksi djembe-rumpuja, jotka ovat yleisiä Afrikassa. Myös oman kehon avulla voidaan tuottaa rytmejä.

Tunti toteutetaan mieluiten salissa, jotta oppilailla on liikkumista varten tarpeeksi tilaa. Jos käytössä on djembe-rummut, tunti voidaan halutessaan toteuttaa myös ulkona.

Liikkeiden nimet ja niiden järjestys kannattaa laittaa johonkin ylös oppilaiden näkyville, esimerkiksi taululle, paperille tai heijastaa seinälle. Tämä helpottaa niiden muistamista.

Tunnelmaa voidaan luoda halutessaan esimerkiksi erilaisilla huiveilla, jotka kiedotaan lanteille afrikkalaiseen tapaan.

Kappale-ehdotuksia (löytyvät Spotifysta):

Paritanssiin: Sabar

Yhteistanssiin: Parade

Opetuksen kulku

- 1. Keski-Afrikkaan siirtyminen:** Matkustetaan oppilaiden kanssa Keski-Afrikkaan afrikkalaisella bussilla. Saliin tehdään esimerkiksi teipillä rajattu alue, johon sijoitetaan muutamia tuoleja bussin istuimien tapaan. Tarkoituksena on saada jokainen oppilas mahtumaan kyseiselle alueelle matkan ajaksi. Alueesta kannattaa tehdä suhteellisen pieni, jotta oppilaat pääsevät käyttämään luovuuttaan ratkaisun löytämiseksi. Ennen harjoitusta voidaan näyttää kuvia tai videoita busseista, joissa matkustetaan esimerkiksi myös katolla. Taustalle voidaan laittaa jo kuulumaan musiikkia, ja näin virittäytyä tunnelmaan.
  - 2. Tutustutaan afrikkalaiseen musiikkiin:** Aluksi oppilaiden kanssa voidaan kuunnella yleisesti afrikkalaista musiikkia ja keskustella yhteisesti muun muassa siitä, millaisia soittimia oppilaat kuulevat kappaleissa käytettävän. Lisäksi kannattaa pohtia oppilaiden kanssa afrikkalaisten kappaleiden tahtia, joka poikkeaa hieman länsimaille tyypillisestä 4/4-tahdista. Afrikkalaisissa kappaleissa tahti nimittäin on yleensä 2/4. Tämän jälkeen oppilaiden kanssa voidaan yhdessä katsella videoita afrikkalaisesta tanssista ja näin motivoida heitä.
  - 3. Parin kanssa tanssiminen:** Ensimmäiseksi valitaan parit, joiden kanssa tanssitaan. Tämän jälkeen opetellaan yhdessä kaikki liikkeet läpi kyseisen parin kanssa. Tanssi muodostuu kolmesta eri liikkeestä: läpsystä, pyörimisestä ja salmiakkihypystä. Oppilaille kannattaa kertoa nimet, sillä ne helpottavat liikkeiden muistamista. Jokaisessa liikkeessä lasketaan viiteen ja $\frac{3}{4}$ jammaillaan musiikin tahtiin. Jokaista liikettä tehdään yhteensä kolme kertaa. Esimerkit liikkeistä löytyvät videolta.
- 1. Liike: Läpsy**
Läpsyssä aloitetaan aina niin, että oikea käsi on ylhäällä kämmen alaspäin ja vasen käsi on alhaalla kämmen ylöspäin. Kaverin kanssa lyödään molemmat kämmenet yhteen ja vaihdetaan käsien paikkoja niin, että vasen käsi on

ylhäällä kämmen alaspäin ja oikea käsi alhaalla kämmen ylöspäin. Näitä läpsyjä tehdään yhteensä neljä, kaksi kummallakin kädellä. Tämän jälkeen lyödään ylhäällä molemmat kädet yhteen. Yhteensä siis käsi lyödään yhteen viisi kertaa. Sen jälkeen tanssitaan omalla tavalla $\frac{3}{8}$ ja toistetaan läpsy.

2. Liike: Pyöriminen

Otetaan pari käsikynkkään ja pyöritään ensin myötäpäivään $\frac{5}{8}$. Tämän jälkeen $\frac{3}{8}$ jammaillaan ja vaihdetaan suuntaa pyörien vastapäivään. Toistetaan liike kolme kertaa, viimeisenä pyörien myötäpäivään. Vapaana olevaa kättä voi heiluttaa halutessaan ylhäällä.

3. Liike: Salmiakkihyppy

Salmiakkihypyssä hypätään ilmaan ja lyödään parin kanssa kädet yhteen. Tarkoituksena on tuoda päät ja jalat kohti keskustaa, taivuttaen samalla keskivartaloa kauemmas parista. Parin kanssa yhdessä kuvio muodostaa ikään kuin salmiakin. Yhteensä hypätään ilmaan ja lyödään kädet yhteen viisi kertaa ja sitten taas tanssitaan $\frac{3}{8}$. Salmiakkihyppy tehdään yhteensä kolme sarjaa.

Kun kaikki liikkeet on käyty läpi, koitetaan parin kanssa yhdistää kaikki liikkeet yhdeksi pitkäksi sarjaksi. Sarjaa voidaan harjoitella yhdistettynä pelkästään saman parin kanssa tai sitten tehdä musiikin soudessa muutaman tahdin kestävä parinvaihto. Parinvaihdossa oppilaat lähtevät kävelemään ympäri salia ja löytävät itselleen uuden parin. Kun jokainen oppilas on löytänyt uuden parin, tehdään jo tuttu liikesarja uuden parin kanssa.

4. **Ja/tai yhteistanssi:** Oppilaat jaetaan pienryhmiin. Näissä pienryhmissä oppilaat suunnittelevat itse vähintään kaksi liikettä. Mallia liikkeisiin voi etsiä esimerkiksi netistä tai paritanssista olevista liikkeistä. Kun jokainen ryhmä on valmis, liikkeitä voidaan yhdistää ja rakentaa näin yhteinen tanssi, joka opetellaan koko ryhmän kanssa.

Eriyttäminen

Vaikeimpiin liikkeisiin voidaan keksiä helpotettuja liikkeitä, jolloin oppilaat voivat tehdä oman taitotasonsa mukaisesti liikkeitä. Tärkeintä on heittäytyminen ja osallistuminen. Liikkeistä voi ottaa mallia, mutta niitä voidaan tarpeen vaatiessa vaikeuttaa tai helpottaa omalle luokalle tanssia suunniteltaessa. Lisäksi voidaan toteuttaa esimerkiksi vain paritanssi tai yhteistanssi.

Arviointi

- Aktiivinen työskentely
- Itseilmaisu
- Yhteistyö ja vuorovaikutus
- Arviointipassin täyttäminen

3 Oppitunti: Etelä-Afrikka

Kasvatus- ja oppimistavoitteet

Kolmannen tunnin tavoitteena on tutustuttaa oppilaat eteläafrikkalaisen lasten elämään kirjeen kautta ja pelata eteläafrikkalaisia pelejä. Tunnilla ohjataan oppilasta arvostamaan eri kulttuureita ja kieliä ja tuetaan oppilasta kulttuurisen identiteetin rakentumisessa. Ohjataan oppilaita myös työskentelemään kaikkien kanssa ja ottamaan toiset huomioon liikuntatilanteissa (POPS2014).

Materiaalit

Kirje Suzanilta (ks. alemmaa)

Kuvia Etelä-Afrikasta (Internetistä)

Teka teka –pelin ruudukkoa varten maalarinteippiä tai liitu, jolla voi piirtää esim. asfalttiin

Wari –peliin iso munakenno ja 48 papua/pikkukiveä tms.

Opetuksen kulku

1. Keski- Afrikasta matkustetaan Etelä-Afrikkaan ravileikillä.

Leikin idea:

- Muodostetaan oppilaiden kanssa rinki luokan keskelle ja ravien ohjaaja kehottaa oppilaita ottamaan lähtöasennon.
- Raveissa lähdetään liikkeelle taputtamalla reisiä vuorotellen vasemmalla ja oikealla kädellä. Näin syntyy vaikutelma juoksevista leijonista.
- Samaan aikaan ohjaaja alkaa kertomaan tarinaa kuvitteellisesta ympäristöstä, vain mielikuvitus on rajana. (Lähdetään matkaan! Olemme saapuneet safarille ravaamaan, mikäs tuolla edessä näkyykään?)
- Jotta ravit eivät olisi liian helpot, tulee matkalla olla erilaisia esteitä, joita pitää väistellä.
- Ohjaajan täytyy huutaa jokin este (esimerkiksi käärme, kuumia kiviä, kangastus, Tarzan) ja näyttää oppilaille mallia, miten estettä väistetään. Tämän jälkeen oppilaat toistavat liikkeen perässä. Kuumilla kivillä hypellään kivien päällä siten, että varpaat eivät pala, käärmettä väistetään hyppäämällä, kangastuksesta olemme pyöryksissä ja Tarzanin nähdessämme, osoitetaan häntä ja huudetaan Tarzan!
- Ohjaaja sanoo vuoron perään nopeassa tahdissa eri esteitä ja näitä sitten luokan kanssa väistellään.
- Leikki kestää niin kauan kunnes ohjaaja sen lopettaa

2. Tutustutaan eteläafrikkalaisen lapsen elämään kirjeen kautta. Jokainen lapsi saa luettavaksi kirjeen Suzanilta, jonka pohjalta lähdetään pohtimaan eteläafrikkalaisten

lasten elämää. Oppilaat voivat ensiksi pareittain miettiä yhtäläisyyksiä ja eroja Suzanin ja omasta elämästään, jonka jälkeen aihetta käydään läpi yhdessä opettajan kanssa. Keskustelun jälkeen opettaja näyttää kuvia Etelä-Afrikasta.

” Hei!

Olen 9 -vuotias tyttö nimeltä Suzan. Asun Länsi -Keniassa Ngoswet nimisessä kylässä. Perheeseeni kuuluu pikkusisko, pikkuveli, isovelji, äiti ja isä. Myös isoäitini asuu meillä. Kotona on tällä hetkellä kuumaa ja kuivaa. Autan äitiäni kotihommista ja sisarusten hoidossa. Isoveljeni Donald käy koulussa ja hänen luokalla on 47 oppilasta. Donald tykkää käydä koulussa, ja hän on saanut paljon uusia kavereita sieltä. Käyn äitini kanssa hakemassa puhdasta vettä kahden kilometrin päästä joka päivä. Äitini ja isäni ovat maanviljelijöitä ja viljelevät maissia.

Lempiharrastukseni on kotileikki. Tykkään myös pelata naapurin lasten kanssa. Lempipelini on ”Herra leijona”. Kavereiden kanssa tykkään keksiä uusia pelejä, ja opettaa niitä sisaruksilleni. Iltaisin syömmme yhdessä päivällisen. Lempiruokani on pinaattimuhennos, joka keitetään chilin, tomaattien, sipulien ja pähkinävoin kanssa. Päivällinen on paras hetki päivästä, koska silloin koko perhe on yhdessä. Autan usein äitiä ruuanlaitossa, ja saan viedä ison astian täynnä ruokaa ruokapaikalle. Kokoonnumme perheeni kanssa astian ympärille, josta jokainen saa syödä käsin. Joskus haaveilen siitä, että pääsisin kouluun Donaldin mukaan. Haluaisin oppia matematiikkaa, ja opiskella lääkäriksi.

Terveisin,
Suzan”

3. Lopputunti käytetään afrikkalaisten pelien pelaamiseen. Voidaan pelata esimerkiksi kirjeessä mainittua Herra leijona –peliä tai Teka teka –peliä, jos tunnilla mennään ulos tai liikuntasaliin. Jos käytettävissä on pieni tila, voidaan pelata Wari –strategiapeliä. Sivuilta löytyy myös muita afrikkalaisia pelejä.

<http://www.global.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=35393&contentlan=1&culture=fi-FI>

<http://www.taksvarkki.fi/tansania/oppimateriaali/matematiikka.html>

<https://liike.fi/materiaalit/#1448632007474-2dca4590-a7b1>

Eriyttäminen

- Kaikki pelaavat pelejä oman taitotason mukaan.
- Opettaja voi valita pelisivuilta pelin oppilaiden taitotason mukaan

Arviointi

- Aktiivinen työskentely
- Yhteinen arviointipassi

4 Oppitunti: Etelä-Afrikka

Kasvatus- ja oppimistavoitteet

Oppitunnin päätavoitteena on suunnitella oma peli. Oppilailla on tunnin aikana mahdollisuus harjoitella yhteistyötä, mahdollisten ristiriitojen käsittelyä sekä päätöksentekoa omassa ryhmässään. Käsityön tavoitteiden osalta tunnilla on painotettu monimateriaalisuutta, kokonaista käsityöprosessia, yhteisöllisyyttä ja kestävästä kehitystä (POPS 2014.)

Oppilaat suunnittelevat, valmistavat ja arvioivat yhteistä käsityöprosessiaan (arviointi näkyvämmiin esillä 5. oppitunnilla). Suunnitteluvaiheessa oppilaat pääsevät ennakkoluulottomasti kokeilemaan erilaisia teknisiä, materiaalisia ja visuaalisia ratkaisuja. (POPS 2014.) Oppilaat voivat myös tutkivan oppimisen keinoin etsiä tietoa erilaisista valmiista peleistä/leikeistä ja hyödyntää tätä tietoutta oman pelinsä suunnittelussa.

Materiaalit

Mahdollisimman paljon erilaisia kierrätysmateriaaleja, kuten pahvi/muovipakkauksia, vessapaperirullia, kananmunakennoja, kankaita, vanhoja vaatteita, langanpätkiä ynnä muuta. Luonnonmateriaaleja, esimerkiksi oksia, kiviä, käpyjä.

Pelivälineiden suunnitteluun tarvitaan kynät ja paperit.

Pelivälineiden valmistamiseen tarvitaan myös erilaisia työvälineitä, kuten saksia, liimaa, teippiä, neula ja lankaa. Koulun resurssien ja valittujen kierrätysmateriaalien mukaan kannattaa valita tarvittavat työvälineet.

Opetuksen kulku

Ryhmiä tehtävänä on suunnitella oma peli, siihen tarvittavat pelivälineet sekä peliin tarvittavat säännöt. Ideana on, että pelivälineet valmistetaan erilaisista kierrätys- tai luonnonmateriaaleista, esimerkiksi kankaista, oksista, kävyistä, kivistä, langanpätkistä tai erilaisista muovi/pahvipakkauksista. Tällöin voidaan myös keskustella, että kehitysmaissa lapset valmistavat itse omat pelivälineensä niistä materiaaleista, mitä milloinkin on saatavilla. Samalla voidaan kannustaa oppilaita käyttämään omaa mielikuvitusta ja luovuutta pelivälineiden suunnittelussa.

Oppilaat voivat tuoda mukanaan erilaisia kierrätys- sekä luonnonmateriaaleja. Olisi hyvä, että myös opettaja on varannut mukaan erilaisia materiaaleja, jolloin varmistetaan se, että oppilailla on mahdollisuuksia valmistaa haluamansalainen peliväline ja kaikille riittää materiaalia. Tunnin alussa oppilaat jaetaan noin 4-5 hengen ryhmiin.

Tarkoituksena on, että oppilaat ensin käyttävät hyvin aikaa pelivälineiden suunnitteluun ja ideoiden heittelemiseen. Oppilaat voivat suunnittelun tukena tarkastella materiaaleja ja pohtia kyseisten materiaalien mahdollisuuksia. Koko suunnitteluvaihe kirjataan paperille ylös ja tässä vaiheessa oppilaiden tulee myös kirjata alustavat säännöt omalle pelilleen. Kun oppilaat ovat varmoja omasta suunnitelmastaan, annetaan heille lupa aloittaa omien pelivälineiden rakentaminen.

Kun pelivälineet on valmistettu, oppilaat saavat kokeilla pelivälineen/pelivälineiden toimivuutta ja tarpeen tullen vielä parannella sitä ja tehdä pieniä muutoksia. Lopputunnista on myös hyvä palata kertaamaan oman pelin säännöt ja tehdä niihin tarpeen tullen muutoksia tai lisäyksiä.

Eriyttäminen

Kaikki ryhmät tekevät pelivälineet omien taitotasojensa mukaan ja oppilaat voivat jakaa tehtäviä ryhmissä oppilaiden vahvuuksien mukaan.

Arviointi

- Yhteistyötaidot ja ryhmässä toimiminen, saavatko kaikki äänensä kuuluviin pelivälineiden suunnittelussa.
- Oppilaat arvioivat pelivälineiden toimivuutta jo suunnitteluvaiheessa sekä toteutusvaiheessa.
- Yhteinen arviointipassi.

5 Oppitunti: Etelä-Afrikka

Kasvatus- ja oppimistavoitteet

Tunnin tarkoituksena on pelata 4. oppitunnilla suunniteltuja pelejä käyttäen oppilaiden valmistamia pelivälineitä. Tavoitteena on ohjata oppilaita työskentelemään kaikkien kanssa, ottamaan toiset huomioon liikuntatilanteissa, tarjota mahdollisuuksia toimia erilaisissa rooleissa ryhmän sisällä ja innostaa oppilaita itseilmaisuuksiin. Tärkeää olisi myös huolehtia siitä, että oppilaat saavat myönteisiä kokemuksia itsestään liikkujana. (POPS 2014.)

Tunnin tavoitteena on myös itse- ja vertaisarvioida valmistettuja pelivälineitä. Tarkoitus on ohjata oppilaita arvioimaan vuorovaikutuksellisesti ryhmän ja muiden käsityöprosessia. Oppilaita myös ohjataan ymmärtämään omien valintojen ja tekojen merkitystä itselle, lähiympäristölle ja luonnolle. (POPS 2014.)

Materiaalit

- Oppilaiden valmistamat pelivälineet
- Saa laulaa! 5 Opettajan opas → Hambani kahle

Opetuksen kulku

1. Omien pelien pelaaminen: Oppitunnilla on tarkoitus pelata oppilaiden kehittelemiä pelejä oppilaiden valmistamilla pelivälineillä. Tunnin alussa määritellään missä järjestyksessä ryhmät esittelevät oman pelinsä. Jokainen ryhmä saa esitellä lyhyesti oman pelivälineensä, kertoa sen/niiden tekoprosessista ja opettaa muulle ryhmälle pelin säännöt. Esittelyn jälkeen pelejä pelataan hetken aikaa.

2. Pelien ja pelivälineiden arviointi: Lopputunnista käytetään hetki aikaa pelien ja pelivälineiden arvioimiseen. Oppilaat voivat pohtia, mikä toimi, mikä ei toiminut, miten pelivälinettä voisi kehittää, olivatko pelin säännöt reilut, pitäisikö sääntöihin tehdä muutoksia ja niin edelleen. Olisi hyvä, jos oppilaat ensin pohtisivat oman ryhmänsä kesken näitä kysymyksiä ja lopuksi käsiteltäisiin koko porukan kanssa kaikkien pelien ja pelivälineiden arviointi yhteisesti, jolloin muillakin oppilailla on mahdollisuus kommentoida toisten oppilaiden pelejä ja pelivälineitä

3. Hyvästelypiiri Afrikalle: Viimeisenä jätetään hyvästit Afrikalle ja muodostetaan kaksi piiriä. Toinen piiri menee sisäpiiriin ja toinen piiri muodostuu ulkopiiriksi. Sisäpiiri kääntää selkensä piirin keskelle ja ulkopiiri katsoo piirin keskelle, jolloin sisä- ja ulkopiiri ovat vastakkain. Jokaisen oppilaan vastapäätä pitäisi siis olla yksi oppilas. Jäähvyäspiiri lähtee liikkeelle niin, että oppilaat lyövät kädet yhteen vastapäätä olevan oppilaan kanssa. Tämän jälkeen ulkopiiri lähtee kiertämään myötäpäivää ja sisäpiiri vastapäivään, jolloin jokaisella siirtymällä oppilaiden pari vaihtuu ja uuden parin kanssa lyödään taas kädet yhteen.

- Materiaali löytyy Saa laulaa! 5 Opettajan oppaasta → Hambani kahle

Eriyttäminen

Oppilaat toimivat oman taitotasonsa mukaan. Oppilaat voivat myös omassa ryhmässään miettiä, miten heidän peliään tai sen sääntöjä voisi helpottaa, jos ne ovat liian vaikeita osalle luokasta.

Arviointi

- Omien ja muiden pelivälineiden, pelien ja pelin sääntöjen arviointi suullisesti
- Yhteistyötaidot ja aktiivinen osallistuminen
- Arviointipassin täyttäminen